

quos ipse peculiari sibi ratione tamquam unctos consecraverat, & sanctitatem, similius prophetia dono infinges reddiderat. Addunt alii plaga Aegyptiacas, & submergensem Pharaonis, item victoria de Malechitis, & de Channanorege Atad, & de Sehon, & Oregribus Amorriæorum, denique de regibus triginta, & uno per varias clades occisis. Verum agitur hic de Patriarchis.

Et per transuersum de genito in gentem. Pro ¹ Regi Paraphras Chaldaeis usurpant ² ubam nomen populi. Sæpe dixi hæc aliquando fonyonyma esse, quænammodum & nomina ³ vobis ⁴ non ⁵ sunt. Nota sunt Patriarcharum peregrinationes ex Genesi, & populi totius Hebrewi Exodus, tamenis de primis per se fermo hoc loxi sit, ut ante monui. Omnes Iusti haec vix peregrinabantur ⁶ Domino, & per fidem ambulet ⁷ a, confitentes quasi peregrini, & advenia super terram b, futuram inquietus c. Quod sumus natura, simus & voluntate, inquit Chrysostomus. d Hebrewus nos esse in spiritu oportet, id est, transitorie, de praesenti seculo ad futurum transire feccimus, ut ait Hieronymus e, & declinantes triplice via super omnes, qui habitant in terra, f Hôgo demonstrat bonum esse ut transire de mala gente ad bonam, ne insiciamur, comprimamus, impediamus, demus eis malignandi occasionem, irriteremus illas, inviolavimus cum illis, ut confundantur mali, ne minuatur auctoritas bonorum, ut convertantur ad cor. Confirmat scriptura testimonios. Apolloli muneric est peragare diversa mundi loca, ut Dei propagetur notitia, cultus, honor, atque ad hoc iubet nos nostri ordinis ratio, ac instituto promos ac expeditos esse.

Et de regno ad populum alterum.) Idem repetit alia verbi, *Egyptus & Gerasa* vocantur in scriptura regna, etiam dum viveret Abraham, Isaac, Jacob. Si autem regni nomen de Chanaan quoque sumatur, dicetur de illa, ut Augustinus, & alli docent, quia futurum erat regnum Israel. Tamen antequam ibi esset regnum Israel, nominantur in historia Iosua & Reges Chanaan cum regibus Amorborum.

Non reliquit hominem nocere eis. J) Hieron. non dimisit
hominem, ut noceret eis, Augustinus, & verus psalmista,
non dimisit homini nocere eis. Romanum psalmista,
Cassiodorus, & qui purarunt Hieronymus, non
permisit hominem nocere eis, Arnobius, non permisit ho-
minem nocere eos, quam Augustinus vocat Grecam phar-
sin. In eodem cauſu accufandis alibi, bexta ejusdem ver-
bi constructio. Atque sic etiam locutus est Plautus. *In*
Paralipomenis k, non dimisit quemquam calumniari eos.
Hebrei utrobisque sunt eadem. Ibi Græci est in agone
ad eum ad auaritiam eorum, hic in agone ducorum adum-
bri eorum, significat auaritiam deputatio dominari, ac
veluti tyrannice, abducentia iniuria afficeri. ΠΥΓη bbf-
chiale calumniant, vexato, vim facere, iniuria afficeri,
aliena bona occupare, vicinare, abdolentare, opprimere.
Vexati durissime sunt Hebrei in Aegypto; itaque non
de illis quādū ibi erant, fēd quando liberati sunt, &
quādū fū peregrinati: vel potius de tribus fāpē dicitis
Patriarchis locis hic intelligendi est, quo & sequentia
verba magis intinuit. Non est, qui noceat bovis ambulatorio-
bus, nisi nōmō proprie ligatur, nisi in seipso. Sed & ex-

bus, quia nemo proprius luditur, nisi ad lepido. Sed ex externa removet. Deum nonnunquam vocum, quem si expedit, & ut intelligatur ipsi in his etiam suos curae esse. Obvia sunt exempla non pauca, & frequentes eadem de cura ac providentia Dei sentientes, preferimus in hoc operi toto.

Et corripuit prostri Reges: Alii, coaguit, castigavit, nempe verbis inveniavit, objugavit. Hanc vim habet ἀπόλλυσις Jacobus, interdum tamen re ipsa castigare significat, Apollinaris exponit.

αὐτὸν ἀτί τοῦτον οὐ μάκρος κάτιν βασιλεῖας ἀπέλγουσα.

Sed adhuc horum donum gratia Reges.
De Abram narratur in Genes., quod Pharaonem, quoniam caprus polliciterdine Sarai uxoris ejus, illam sustulit, in domum suum, ut habeat fibiles in uxorem, quam nesciebat esse uxorem alterius, sed forem purabat. *Agellavit Dominus plaga maximis.* & domum suis, ita ut honorifice eam reddiret, et deduci praeciperet ei vino suo, & omnibus, que habebat m. Item cum rex Gerazite abimelech simili ratione tulisse camdem Sarai, *Venit Deus ad eum per somnum noctu.* Et ait illi, in morte-
ris propter multitudinem quantulisti, habebes in vitum. Ex-
culata enim ait iustitia. Deus quem ad misericordiam de adul-
terio, lice non de pau, reddi virtutem minis deno adje-
cis praecipesset, redditur rex donatum cum viru muneri-

in Epistola C. Ver. 15. 633

a fuit spiritum principum, & terris et; ac terribili-
lem exhibet apud omnes reges terra aqua fortiorius
inflatur cruciatu b. Solitac hie etiam locu pugnare, & pro-
bos, ne reformid faciem potentum cum talem pro
vindicem, ac protecione habeant, qui corum valeat
elidere superbiam, corusque contumaciam dextera sua
virtute prostertere. Narrat Rupertus in vita Hierosolim-
Coloniensis Archiepiscopi ad monitum in nomis Hen-
rici Imperatorum, ut finitas de illo deponeret supi-
ciones oda quia, ipseque Heriberto post amplexus, &
osculata ac narravimus, dixisse, illum qui corri-
pit pro suis Reges, ipsorum pro corripuisse,

b Nihil deinde, sed quod est in aliis, videtur.

a bulensis a cipice, quia Deus illos habet reges, &
Sacerdotes live in regnum, iace dotalis b. Toties dixi agi
num de Patriarchis, non de omnibus Israeletis, prorior,
sum in sententiā communiorē de ipsius tantum
unctione Patriarcharum, & quia designati duces, acq; au-
tores populi Hebrei erant. Nam hac dicunt de Moyse
aliquis Abacuc a interpretatur, ergo Ies es in salutem
populit, in salutem cum Christu tuo; & Cyrum vide-
tur Deus vocare Christum, & licet elect Rex prophanius,
quavis Galatius negat. Video Hieron afferentes
omnes, quid Argypio ergo sunt, in primo Paralip-
omeno libro, quem locum Abulensis expulso, Cris-
tus atra

Nolite tangere Christos meos, 1 Augusti alio loco 4, teitgeritis. Hebrei, *Ad Corin. xviii* misericordia Grace, Xviij. ps. & tangere hoc loco et etiam leviter peccavere aut latere, ut explicari id est, quod in aliis p. f., fumatur, alterice conuerte. Hac autem verba licet in libris eius historiorum, inquit Augusti, non legamus, tamen intellegimus dum vel latenter dicta, siue Deus in cordibus nominum loquitor occultis, & veracibus visis, vel etiam per Angelum expressa. Probat sallatis telibomis de Rege Aegypti & Rege Gerarre bis, & de aliis, quod divinitus admittuntur sunt, ne nocenter Abraham, Isaac, Jacob. Si non eadem conceperit verbis, et ipsa eadem sententia tuvit, vel certe non tam verbi, quam factis, nempe flagellis, ut ante vidimus. Abraham porro, Isaac, Jacob vocantur Christi, ut illi secundum factum suis communionei opinionem hoc loco, & proterre Cyrilii, Alexandri, &c. & Hieron. h, qui at etiam Abraham appellati Regem, ut & altos sanctos, undionte spirituali qua & qui *sancti* *XII* nominatur Christus, dicitur *uncius apud Eusebium*, & p. 44. k & omnes Christianos Joannes *unctionem habentes a spiritu sancto scribit*. Tanti tamen viri, peculiarius *Undi* dicuntur, quia singulari, & ac infingi quod gratia praediti, Deo dicati, electi, ac destinati in auctoritas, ac duces vera Religionis, populis colentes Deum. Audit August. Prosper, & alii, quia Patriarchae illi, etiam latenter, jam erant Christiani, cognoscentes veniuntur, & credentes in Christum, cuius nominacionem
menon libro, quem locum Abulensis expulxit, *Christos vocari*, hic autem Patria chas. Sed causam differunt non video: quia in eo libri loco recitat hic ipse ps. Ibidem Hieronym. multiplex *Christorum genus distinguit*, docetque errorem esse, quem dixi: Galatianum defendere. Legendum omnino Hieron. de dicta distinctione. Extendit deinde per accommodationem sententia non solum ad Christianos omnes, qui in Baptismo inanguntur Reges, in Confirmatione at pugiles, & in morte ut Sacerdotes Deo sacrificantes. De christiane Confirmatione magis peculiariter Cyril, & Jerolym. exponit, sed *h. eate.* ad unctos christiane, vel oleo Sacramenti Ordinis, quos his Opacitas & tametit non admodum efficaci argumento colligit non esse tangendos, id est potestate Ordinis, quod fructu Donatitudine contabuntur & poliando. Indicem praeterea Hugo trahit dicere canonem late sententiae, de violenta manuus iniectione in Clericos, & Religiosos, qui sunt unicui Domini; (proprietate Sacerdotes, licet canon ad alios extendatur) quemadmodum & ex verbis Domini apud Zach. le, qui tangit vos, tangit papilum oculi vesti, & cap. alias fu: tangit autem, ac laci, vel manus injicendo, vel detraheendo, vel maledicendo, vel bona corum male tractando, vel juru illorum diminuendo, vel debitum honorem non exhibiendo. Sed canon ille non comprehendit omnes hos rangendi modos. Gregorius l'hunc etiam proficit locum ad versus eos, qui clanculo, aut publice Episcopum suum, id est *unum Domini*, detractionibus, aut invectivis dilapidant. In quo scriptu ad idem, *h. b. 4.* *g. 4. Ad sensus communitatis*

et credentes in Christum, cuius nominatio
dium Abram videndo, gauis us est m: denique unus
Deus, & unus mediator Dei, & omnium homo Christus
Iesu. Ratione quoque redditum, quare de spirituali
unctione locis hic intelligi debet, quoniam unctio exter-
na, ex qua nomen Christi impositum est Regibus, a
lebe copio. Colligitur cyrillus, licet quidem, non
sufficeret ramen ad veritatis notionem, accepit confessio
nem plenam, si quis B. Mariana semper Virginem cognoscere
potest etiam Christiparam, Xeropanum; quoniam possent etiam
Ieremias, ac Joannis Baptiste matres, in quarum uteris
sunt sanctificatae sunt, Xeropanum appellari. At Maria non
nudum hominem a morte allorum, Spiritus S. gratia una-
tum, sed omnes Deum ducere, ut in aliis. Et hoc
vituperationibus dilaniant. In quo sepius ad idem propon-
sunt utrum hoc loco Synodus Parisiensis m: sub Ludovi-
co, & Lotario Imperatoribus, & Greg. Papa IV. Ratio-
nem cuiuslibet, ex collatione majorum & minorum ad f. p.
versus Iudas, quorum Archisynagogi, Principesque post
preces concilii Christum proclimabat, si quis eorum
aliquem attingat, qui Deo sunt iugulati, hoc est illis placuerit;
perindebat haber, acq. si plumbum Dei attingit, scilicet
magis qui diebus illam Dei Filium? Zacharias locum
infatu, ubi enim Cyr. & Alexander hunc, nostrum illi
simus quodam ratione jungit. Oportet querelam qui p. m. 12
demi Christianum, qui Christus quidam est, & è contrario
Antichristus fuit, muti q. s. ut ratocinatur Origenes r, fed q. J. 4. 21

dom, sed undeum in Deum, atque Deus Verbum, quod ex Patre processi, incarnatum percepit, ut idcirco debeat vocari non tantum *Xp̄os* *Christipara*, sed etiam *Iesu*, *Dēparā*. In Concilio Constantiopolitanō recte, canone sexto prohibetur, ne *Maria vocetur Christifētrix*, *ser Ch̄ristipara*, & *Xp̄os*. Si quis ita vocatum exclusive, ac in fraudem potioris nominis, quod est Dei mater, *Dēparā*, *Iesu*, quasi Christus non sit Deus. Eadem docuit Damascenus proprie, noscive alique beatissim. Ex apostolo olives, quam illa derectans regnum super alii illi negat posse se defere precedere secundum suam, qua et di-
scutantur, & homines gra, & quod istis inducatur ligna, ut
regnum super se Regem; & quia Ramus dicitur lignis
firmitate. Si vere me Regem constituisse Xpistum, **וְנִזְמָן מִצְבָּחַת נִסְחָבִים וְהַלְלֵת מִסְרָאֵרָה**, unguit me Serarius nostrarū infer. Abi-
meloce externo inundum in Regem Sitemuratum,
ante tempus Saulis; & viguisse hunc morem tunc
apud Orientales, quem deinde in Iuis Regibus Israele
et in estis, & in nostris Christiani, Abiuenis u de Abi-
melech consentit. Quidquid sit de Abimelecho, & mo-
rientium, quem item Serarius hic innuit putat, &
verum in Patriarchis indicata, ut & Iudorū x, immo-
bi Hieron. y, quem videtur ille transcriptisse; & Reges
ici possent, quia primarii viri, atque etiam primogeniti,
cum quo jure conexa erat Sacerdotia, dignitas, qua-
ntum fit tandem hujus rei verisimilitudin, atque contra-
dictos contendentes nostrum non esse verum Christum,
uia non est usque usculo materiali, ex hoc loco em de-
predictu explano, argumentum creditus Hieron.
Galatinus, citare Hebreos sic expones. Non pla-
uerit, quod praesertim locum de omnibus Israelex idem A-
ficiatur Deo dicatum, agnoscere, ac venerari dignita-
tem suam, foque ipsius plenum, detracere, tangere, tanquam
rem sacratissimam, cum vices ore, manibus, preclore fan-
torum sanctum sumat, & attrecter. *מִתְפַּגְשָׁה וְלֹגֶל* epis
senis ex genitili Christiani, cum *Victori* nomine, quod Macarum
Christus mirabiliter illum in naufragio gubernans, aures
ejus attrectas, rancidus affide retrahabat, venerationis cau-
sa, ut penete dereteret, & voluisse vel unius partem auris
ad cindere, nisi illi vulneris, sed que fibi pignoris res fuisset,
Dene dubitas, huic sensu sentis tantum locorum tractu
preferre, qua facta nominatur, & ligno ipsius sancte
Crucis Quid impundus ergo Sacerdos de meis dicam digi-
tis, labiis, pectori, quibus nulla unquam facta intermis-
sione quotidie a viginti jam & fere 8, annis rotius Autoc-
ram factatis Christum tango, gusto, & pectoro condō?
Et in prophetis metis nolite malignari. Hieron., &
Prophetas meos nolite affigere. Alii, & Prophetis metis ne
malificari, nolite malum quid quam facere, nolite iniurii
esse, **וְנִזְמָן מִצְבָּחַת נִסְחָבִים וְהַלְלֵת מִסְרָאֵרָה**. Soler Interpre-
tolent verbo ut*em* quid caverit, etiam si non sit in He-
breo, vel Graeco texu. Non est probabilis Abul, & expo-
sicio de omnibus Ifaelitici, qui sic appellentur a Deo di-
gnitatis causa, respectu aliarum Gentium, co quod illis
responderet per Sacerdotes, & Prophetas, nec ejus alta-
natio tam grandis, quae habebet deos approquinantes, sed
sicut aderat Dominus cunctis observationibus eorum a, & *וְעַד דָּוִיד*
est omnis populus sanderum, atque ipsi effet Dominus,
ut Moysis, ac Aaron core inflatus dicebat x. Contra-
dicunt certi de Patriarchis antea vocatis Christi, inter x. 16.
pretantes; potuque Tretetus alludi ad unctionem, qua
Prophetas etiam uegetantur. De hoc disputatione gliae.

